

Gdańsk, dnia 30 października 2019 r.

Sygn. akt D 65/19

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego
Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku

w składzie :

Przewodniczący : Katarzyna Sobala

Członkowie : Elżbieta Daniluk

Waldemar Szurkowski

Protokolant : Dominika Wesołowska

po rozpoznaniu w dniu 30 października 2019 r. w Gdańsku, na posiedzeniu jawnym odwołania Prezydenta Miasta [REDAKTED] od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia 30 lipca 2019 r. o umorzeniu dochodzenia, w sprawie dotyczącej radcy prawnego [REDAKTED] na podstawie art. 437 § 1 kpk w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. 2018 r. poz. 2115 z późn. zm.)

postanawia

1/ uchylić zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku o umorzeniu dochodzenia z dnia 30 lipca 2019 r. i przekazać sprawę Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego do ponownego rozpoznania,

2/ kosztami postępowania obciążyć Okręgową Izbę Radców Prawnych w Gdańsku, uznając je za uiszczone.

Przewodniczący:

/-/ Katarzyna Sobala

Członkowie:

/-/ Elżbieta Daniluk

/-/ Waldemar Szurkowski

/-/ właściwe podpisy na oryginale

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 23 listopada 2016 r., doręczonym Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Gdańsku 30 listopada 2016 r., Prezydent Miasta [REDAKTOWANE] wniósł skargę na czynności radcy prawnego [REDAKTOWANE], zawiadamiając, iż w dniu 7 listopada 2016 r. w trakcie sesji Rady Miasta [REDAKTOWANE] pan [REDAKTOWANE] podczas wystąpienia przed Radą Miasta [REDAKTOWANE] swoim zachowaniem i postępowaniem naruszył nie tylko ustawę o radcach prawnych tj. art. 64 ust. 1, jak również Kodeks Etyki Radcy Prawnego uchwalony Uchwałą nr 3/2014 r. Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Skarżący wskazał na niewłaściwe zachowania radcy prawnego [REDAKTOWANE], polegające na braku zachowaniu umiaru i taktu w swoich wypowiedziach oraz braku powściągliwości w okazywaniu osobistego stosunku do stron i uczestników postępowania oraz organu przed którym występuje. Na sesji Rady Miasta [REDAKTOWANE] była rozpoznawana skarga pana [REDAKTOWANE] na działanie Prezydenta Miasta [REDAKTOWANE], który zarzucił Prezydentowi, iż nie zachowuje standardów prawa poprzez roztaczanie parasola ochronnego nad inspektorem [REDAKTOWANE] w [REDAKTOWANE], co rodzi na przyszłość patologiczne zobowiązania i układy. Do skargi załączono korespondencję [REDAKTOWANE] skierowaną do władz Miasta [REDAKTOWANE] w latach 2013-2016.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku Mariusz Rubaszewski postanowieniem z dnia 16 stycznia 2017 r. wszczął postępowanie dyscyplinarne a następnie w dniu 23 maja 2018 r. wydał postanowienie o postawieniu zarzutów radcy prawnemu [REDAKTOWANE] o to, że będą radcą prawnym w czasie sesji Rady Miasta [REDAKTOWANE] w dniu 7 listopada 2016 r. i korespondencji poprzedzającej oraz mającej miejsce po tym wydarzeniu, naruszył godność zawodu radcy prawnego poprzez emocjonalne wystąpienie pozbawione realnych przesłanek, nacechowane subiektywnymi ocenami organów administracji samorządowej, które zdyskredytowały go w opinii publicznej, jak również podważyły zaufanie do radcy prawnego, tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych oraz art. 11 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

W odpowiedzi na postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego radca prawny [REDAKTOWANE] w piśmie z dnia 10 lutego 2017 r. wskazał, iż skarga Prezydenta Miasta [REDAKTOWANE] pozbawiona jest jakichkolwiek podstaw. Pismami z dnia 25 maja oraz 20 czerwca 2018 r. radca prawny [REDAKTOWANE] został wezwany przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku Mariusza Rubaszewskiego do osobistego stawiennictwa. Pismem z dnia 26 czerwca 2018 r. Obwiniony przesłał żądanie uszczegółowienia zarzutów oraz

usprawiedliwił niestawiennictwo w określonych terminach. Zarządzeniem z dnia 14 listopada 2018 r. Rzecznik Dyscyplinarny przekazał sprawę R. [REDAKTOWANE] Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Renacie Tuszyńskiej do dalszego prowadzenia.

W dniu 6 czerwca 2019 r. stawił się wezwany w charakterze Obwinionego radca prawny [REDAKTOWANE] i oświadczył, iż podtrzymuje w całości swoje wyjaśnienia i pozostaje w przekonaniu, że załączone do pisma z dnia 10 lutego 2017 r. dokumenty są dowodem na bezprawne działanie pani Inspektor [REDAKTOWANE] tj. bezpodstawnego nałożenia grzywny oraz uprzednio wydania decyzji o rozbiórce domu małżonków [REDAKTOWANE] w [REDAKTOWANE] przy ul. [REDAKTOWANE], której to zachowania broni Prezydent [REDAKTOWANE] zamiast wyciągnąć konsekwencje służbowe. Obwiniony stwierdził, że miał prawo domagać się na sesji Rady Miasta oceny bezprawnego działania Inspektor [REDAKTOWANE] i Prezydenta, który jej bronił. Jego wystąpienia były emocjonalne, ale w jego ocenie działania bezprawne Inspektor [REDAKTOWANE] zmierzały do unicestwienia jego majątku. Nadto, wskazał, iż jest mocno rozczarowany postawą Rady Miasta i Prezydenta [REDAKTOWANE], którzy nie potępili nagannego zachowania Inspektor [REDAKTOWANE], które wykracza poza wszelkie ramy prawa i etyki urzędnika. Obwiniony podał, że wspólnie z żoną jest właścicielem nieruchomości przy ul. [REDAKTOWANE] w [REDAKTOWANE]. Sprawy w Urzędzie w [REDAKTOWANE] to jego prywatne sprawy. Pani [REDAKTOWANE] jako inspektor budowlany prowadziła przeciwko niemu i jego żonie sprawę o samowolę budowlaną w zakresie remontu domu. W trakcie tego postępowania nałożyła na państwa [REDAKTOWANE] grzywnę w kwocie 3800 zł za poświadczanie nieprawdy, która została uchylona, jako nałożona bez podstawy prawnej. Po jakiś 6-9 miesiącach pani [REDAKTOWANE] ponownie nałożyła na państwa [REDAKTOWANE] grzywnę za to samo zdarzenie w takich samych okolicznościach prawnych i faktycznych. Obwiniony zeznał, że nie zostało mu doręczone postanowienie o nałożonej grzywnie a dopiero po ściągnięciu kwoty z rachunku bankowego i wizycie u komornika dowiedział się o całej sprawie. Wiele czasu i zachodu kosztowało go uchylene prawomocnego i wykonanego orzeczenia o grzywnie. [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] uchylił orzeczenie o nałożeniu grzywny i nakazał bezzwłocznie zwrócić całą kwotę z odsetkami i pobranymi kosztami egzekucyjnymi. Cała kwota wraz z odsetkami została zwrócona ale z wielomiesięcznym opóźnieniem. W ocenie [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] działanie urzędnika państwowego naraziło jego dobre imię na szwank jako radcy prawnego i jako uchylającego się od dobrowolnego spełniania zobowiązań klienta banku, zmuszony był zmienić bank. Obwiniony zeznał, iż jest w konflikcie z panią [REDAKTOWANE] i ma poczucie krzywdy. Zarzuca pani [REDAKTOWANE] naruszenie dóbr osobistych swoich i żony. Konflikt z urzędem trwa od 2010 r. i posiada już dwa wyroki prawomocne na swoją korzyść a jedna sprawa jest w toku. Aktualnie pani [REDAKTOWANE] złożyła pozew o naruszenie jej dóbr osobistych. Obwiniony podkreśla, że składał wnioski o wyłączenie pani [REDAKTOWANE] z rozstrzygania jego spraw w urzędzie ale bezskutecznie i przyznaje, że jego

wystąpienia do pani [REDAKTOWANE] są emocjonalne, ale ma do tego pełne podstawy prawne i faktyczne, np. w kwietniu 2017 r. [REDAKTOWANE] jako organ II instancji umorzył decyzję z 2015 r. nakazującą rozbiórkę jego domu w [REDAKTOWANE], w uzasadnieniu wskazując, że czynności naprawcze zostały wykonane w 2010 r., zatem wydawanie późniejszych decyzji o rozbiórce domu były bezprzedmiotowe. W ocenie Obwinionego postępowanie tego urzędnika było dręczeniem jego i jego żony. Decyzje administracyjne o rozbiórce domu w którym państwo [REDAKTOWANE] mieszkają były wydawane i doręczane tuż przed świętami. Postępowanie toczyło się przez 7 lat. Obwiniony uważa, że w świetle powyższego ma prawo nazywać rzeczy po imieniu, w tym panią [REDAKTOWANE] tak jak określił w pismach. Kolejnym sporem ze wskazanym urzędem w [REDAKTOWANE] jest spór o to czy wiata na posesji w [REDAKTOWANE] została skutecznie rozebrana. W ocenie [REDAKTOWANE] słownictwo przez niego używane w korespondencji jest adekwatne do zachowania tej urzędniczki.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego nie znalazł żadnych podstaw faktycznych i prawnych do stwierdzenia, że radca prawny [REDAKTOWANE] popełnił zarzucany mu w skardze delikt dyscyplinarny. Stwierdził, iż zebrany materiał dowodowy wskazuje, że radca prawny Pan [REDAKTOWANE] sporządzając pisma znajdujące się w aktach sprawy oraz formułując swoje ustne wystąpienia posługuje się wyrażeniami bardzo emocjonalnymi, ale w ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego jest to zachowanie usprawiedliwione w kontekście wieloletnich postępowań administracyjnych i sądowych, które zakończyły się na jego korzyść. Rozmiar konfliktu, zachowania uczestników postępowań administracyjnych i sądowych były objęte analizą także w trakcie procesów o naruszenie dóbr osobistych i są poza oceną niniejszego postępowania, ale wskazują na źródło niewątpliwej frustracji radcy prawnego występującego w swoich sprawach, w ocenie którego dobra osobiste jego i żony oraz jego dobre imię zostały naruszone. Takie przyczyny powodują brak dystansu do spraw i bardzo emocjonalny stosunek, co stanowi przesłankę po części usprawiedliwiająca postępowanie oskarżonego.

Postanowieniem z dnia 30 lipca 2019 r. w sprawie o sygn. akt: R [REDAKTOWANE] Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku postanowił umorzyć dochodzenie w sprawie niewłaściwego zachowania radcy prawnego [REDAKTOWANE] na sesji Rady Miasta [REDAKTOWANE] w dniu 7 listopada 2016 r. tj. popełnienia przez radcę prawnego przewinienia dyscyplinarnego, określonego w art. 64 ust. 1 i 2 ustawy o radcach prawnych.

Od powyższego postanowienia odwołał się Skarżący pismem z dnia 4 września 2019 r. zarzucając naruszenie art. 7 kodeksu postępowania karnego poprzez błędną ocenę materiału dowodowego i przekroczenie zasad swobodnej oceny dowodów wbrew zasadom logicznego myślenia oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, poprzez uznanie, iż formułowane przez

radcę prawnego pisma i wypowiedzi są wyrażeniami bardzo emocjonalnymi ale jest to zachowanie usprawiedliwione w kontekście wieloletnich postępowań administracyjnych i sądowych. Skarżący zarzucił wadliwą ocenę materiału dowodowego oraz naruszenie art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego poprzez błędne uznanie, iż zachowaniu radcy prawnego nie można przypisać deliktu dyscyplinarnego. Jednocześnie, Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w Gdańsku zważył, co następuje:

Po analizie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Sąd uznał, że odwołanie jest uzasadnione. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w Gdańsku nie zgodził się z oceną dokonaną przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego i uznał ustalenia przez niego poczynione za niewystarczające.

Sąd w pełni podziela stanowisko Skarżącego, że zawód radcy prawnego jest zawodem zaufania publicznego i każde niewłaściwe zachowanie, które mogłoby zdyskredytować radcę prawnego w opinii publicznej podlega napiętnowaniu a radca prawny dopuszczający się uchybienia godności zwodu ponosi z tego tytułu odpowiedzialność dyscyplinarną. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w Gdańsku zwraca uwagę na treść preambuły Zasad Etyki Radcy Prawnego, w której wskazano, iż zawód radcy prawnego, podlegający ochronie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stanowi jedną z gwarancji poszanowania prawa i jest to zawód zaufania publicznego respektujący ideały i obowiązki etyczne ukształtowane w toku jego wykonywania. Zatem od każdej osoby wykonującej zawód radcy prawnego wymaga się przestrzegania obowiązujących standardów postępowania, tak w życiu zawodowym jak i prywatnym. Radca prawny nie może naruszać podstawowych zasad etycznych i uczciwego postępowania. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 18 lutego 2004 r., sygn. akt: P 21/02 uznał, że „zawody zaufania publicznego” wykonywane są – zgodnie z ich konstytucyjnym określeniem – w sposób społecznie aprobowany, o ile ich wykonywaniu towarzyszy realne „zaufanie publiczne”. Na zaufanie to składa się szereg czynników, wśród których na pierwszy plan wysuwają się: przekonanie o zachowaniu przez wykonującego ten zawód dobrej woli, właściwych motywacji, należytej staranności zawodowej oraz wiara w przestrzeganie wartości istotnych dla profilu danego zawodu. W odniesieniu do wykonywania prawniczych zawodów zaufania publicznego do istotnych wartości należy pełne i integralne respektowanie prawa, w tym zwłaszcza – przestrzeganie wartości konstytucyjnych (w ich hierarchii) oraz dyrektyw postępowania.” Przepis art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowi jednoznacznie, iż radca prawny obowiązany jest dbać o godność zawodu nie tylko przy wykonywaniu czynności zawodowych, ale również w działalności publicznej i w życiu prywatnym a naruszeniem godności zawodu radcy prawnego jest w szczególności takie postępowanie radcy prawnego, które mogłoby zdyskredytować go w opinii publicznej lub podważyć zaufanie do

zawodu radcy prawnego. W wyroku z dnia 7 lutego 2019 r. w sprawie II DSI 16/18 Sąd Najwyższy uznał, iż czyn radcy prawnego musi być oceniany surowiej niż analogiczny czyn innej osoby z uwagi na to, że zawód radcy prawnego jest zawodem szczególnego zaufania, a błędy popełniane przez poszczególnych przedstawicieli tego zawodu uderzają w całe środowisko. Sąd Dyscyplinarny w pełni podziela stanowisko wyrażone w wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 12 lutego 2019 r. (70465/12), iż *adwokaci nie mogą wypowiadać uwag wykraczających poza dopuszczalny komentarz bez solidnej podstawy faktycznej oraz nie mogą dopuszczać się zniewagi innej osoby. Przedmiotowe wypowiedzi muszą być analizowane w ogólnym kontekście sprawy, w tym z uwzględnieniem okoliczności, czy uwagi te mogą zostać uznane za uwagi mylące lub za niezasłużony atak, w celu ustalenia, czy sformułowania wypowiedziane w danej sprawie były wystarczająco blisko powiązane z okolicznościami faktycznymi sprawy.*

Zdaniem Sądu, w toku ponownego rozpoznania sprawy Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego winien wyjaśnić, czy oskarżenia kierowane przez radcę prawnego [REDAKTURA] pod adresem urzędników były uzasadnione z punktu widzenia formalno-prawnego. Rzecznik Dyscyplinarny na posiedzeniu w dniu 30 października 2019 r. stwierdził, iż nie jest mu wiadomo, aby pani [REDAKTURA] została skazana prawomocnym wyrokiem za kradzież pieniędzy pana [REDAKTURA]. W ocenie Sądu, brak wiedzy w tym przedmiocie uniemożliwia właściwą ocenę zarzutów przedstawionych w skardze. Jednocześnie, Rzecznik Dyscyplinarny winien ponownie przeanalizować zgromadzony materiał dowodowy, w szczególności pisma [REDAKTURA] (k. 7-8, k.13-30) w celu oceny czy sformułowania użyte przez radcę prawnego były dopuszczalne, czy nie naruszały nakazów postępowania godnego zawodu radcy prawnego i wykraczały poza granice wyznaczone przepisami prawa.

Wskazując na powyższe Okręgowy Sąd Dyscyplinarny orzekł jak w sentencji.

Niniejsze postanowienie jest ostateczne i nie podlega zaskarżeniu.

Przewodniczący:

/-/ Katarzyna Sobala

Członkowie:

/-/ Elżbieta Daniłuk

/-/ Waldemar Szurkowski

/-/ właściwe podpisy na oryginale